

Van ziekenhuissite naar podiumkunstsitus

De Velodroom en de Olevodroom
als tijdelijke invulling

Inleiding
Opstap naar de podiumkunstsitus
De komst van de Velodroom
Van Velodroom naar Olevodroom

p.3
p.4
p.5
p.6

De zomer van 2024 en 2025
Op weg naar een levendige plek
Aandachtspunten voor de toekomst
Cijfers & samenwerkingen

p.10
p.12
p.16
p.26

© Event.drone

© Jan Crab

Inleiding

Sinds juli 2021 is de Hertogensite een unieke culturele ontmoetingsplek in de Leuvense Benedenstad. Waar vroeger het Sint-Pietersziekenhuis stond, fleurde eerst de Velodroom de buurt op en later de Olevodroom. De tijdelijke invulling heeft een unieke functie in de ruimtelijke en culturele ontwikkeling van de benedenstad. Op de plek van de Olevodroom komt in de toekomst een nieuw podiumkunstengebouw, dat samen met de Romaanse Poort en de Predikherenkerk de podiumkunstensite zal vormen.

Ook al zijn de Velodroom en Olevodroom tijdelijke projecten, toch kan de gemeenschapsvormende en culturele betekenis dienen als voorbeeld voor de toekomst. De podiumkunstensite zal eveneens een kruispunt worden van kunst, samenleving en ontmoeting: een niet meer weg te denken culturele hotspot in Leuven.

Opstap naar de podiumkunstsensite

Na de sloop van het Sint-Pietersziekenhuis en in afwachting van het nieuwe podiumkunstengebouw kreeg de plek een tijdelijke inrichting. In het kader van het WK Wielrennen kwam er in 2021 eerst de Velodroom. Die werd in 2023 omgebouwd tot Olevodroom. Het werd een plek voor sociale, culturele en ruimtelijke experimenten die op een laagdrempelige manier duidelijk maken wat de podiumkunstsensite zou kunnen betekenen voor de buurt en de stad. Er was ruimte om te experimenteren met witruimte, bottom-up programmatie en de opbouw van participatieve trajecten met de buurt en culturele verenigingen.

30CC wilde op die manier toewerken naar een nieuwe publieke plek voor ontmoeting en cultuur. Een zogenaamde *third space*: een buurtgerichte, multifunctionele, culturele plek om samen te komen en waar je zelf evenementen kan organiseren. Hoe kunnen we de term *third space* beter begrijpen? Door er concreet mee aan de slag te gaan. De betekenis van de Velodroom/Olevodroom overstijgt het tijdelijke karakter en vervult een unieke functie in de ruimtelijke en culturele ontwikkeling van de Leuvense benedenstad.

De energie die we hier creëerden, van onderuit en samen met de community, willen we graag doortrekken naar de toekomstige podiumkunstsensite. Deze site zal een plek worden waar ontmoeting en kunsten elkaar raken. Een project dat ingebed is in de stad met een kwaliteitsvolle werking en programmatie.

De komst van de Velodroom

Van de zomer van 2021 tot het najaar van 2023 nam de Velodroom de plek in van het gesloopte Sint-Pietersziekenhuis. Het tijdelijke kunstwerk van Elke Thuy en Bruno Herzele - een houten wielerspise - kwam er in aanloop naar het WK wielrennen dat in 2021 in onze stad plaatsvond. Het werd uiteraard gebruikt om op te fietsen, maar door de geborgenheid van de vorm, de open ruimte binnenin en de aanwezigheid van zitbanken was het veel meer dan enkel een sportfaciliteit. De Velodroom nodigde de mensen uit om plaats te nemen op het middenterrein, waardoor er een familiale ruimte ontstond die daarnaast gebruikt kon worden als multifunctionele culturele ruimte. Zo deed de Velodroom dienst als openluchtcinema, danszaal, concertzaal, congresruimte, theater en zoveel meer. De Velodroom was een soort nieuwe publieke ruimte, een 'stadsliving' waarin het beloofde podiumkunstengebouw op talrijke manieren werd aangekondigd.

Dit gebeurde door diverse culturele activiteiten, het organiseren/stimuleren van de *third space* en door gerichte *community building* via buurtwerking en bottom-up programmatie. De Velodroom bood de Leuvenaars, de buurt en lokale verenigingen een kwaliteitsvol cultureel programma en de mogelijkheid om zelf allerlei activiteiten te organiseren. Zo groeide de site uit tot een toegankelijke ruimte voor iedereen die er gebruik van wilde maken.

Van Velodroom naar Olevodroom

In het voorjaar van 2024 werd de houten wielerpiste omgebouwd tot een nieuw kunstwerk: de Olevodroom. De realisatie van het project lag in handen van het Brusselse Decoratelier van kunstenaars Jozef Wouters en Menno Vandevelde, twee uitgeweken Leuvenaars. De Olevodroom kon gebouwd worden dankzij de ondersteuning van VARcities, een Europees subsidieproject rond de stad van de toekomst. Daarin is Leuven een van de zeven steden waar innovatieve en duurzame oplossingen getest worden; de Hertogensite bleek daar de geschikte plek voor. Met het oog op de toekomstige podiumkunstsituatie werd de Olevodroom onderdeel van dit Europese project als kruispunt van kunst, samenleving en ontmoeting.

De Olevodroom is compacter dan de Velodroom, heeft iets weg van een arena en komt zo meer in de buurt van de beslotenheid van een concertzaal, maar dan in open lucht. Net zoals bij de Velodroom werden de ambities van verschillende stadsdiensten (cultuur, sport en ruimtelijke ordening) samen tot uitvoering gebracht. Ook de Olevodroom werd een levendige plek om samen te komen, cultuur te beleven, te spelen, te sporten ... Dankzij het nieuwe kunstwerk van Decoratelier, de Europese subsidies en extra personeel werd de unieke dynamiek van de site verder uitgebouwd. 30CC kon deze plek verder activeren met een eigen artistieke programmatie, maar ook dankzij de inbreng van buurtbewoners, lokale initiatiefnemers en (culturele) organisaties. »»

“De Olevodroom in Leuven is voor mij een persoonlijke constructie geworden. De vraag van 30CC om de Velodroom, een houten wielerpiste op de toekomstige site van hun nieuwe podiumkunstengebouw, te transformeren naar een nieuwe ruimte voor cultuur, sport en ontmoeting, bracht herinneringen en verhalen uit mijn jeugd in Leuven naar boven. Eén in het bijzonder bleef terugkomen: het verhaal van Olivio Versluys, die in 2010 op de gevel van de universiteitsbibliotheek klom en fataal ten val kwam. De herinnering aan ‘Olijf’, zoals zijn vrienden hem noemen, is vervlochten met het ontwerp en de bouw van de constructie. Met zijn verhaal in gedachten ontwierp ik een verzamelplaats waar mensen kunnen samenkomen, hangen en flirten. De Olevodroom biedt houvast om te klimmen, te dansen en gezien te worden, maar ook beschutting om uit het zicht te zijn. Het bouwwerk draag ik op aan de energie van jongeren zoals Olivio, die generatie na generatie op zoek gaan naar ruimte waar ze hun ding kunnen doen, onbevreesd en soms roekeloos. Ze zijn de gidsen die ons laten zien dat er ruimte is tussen de regels.”

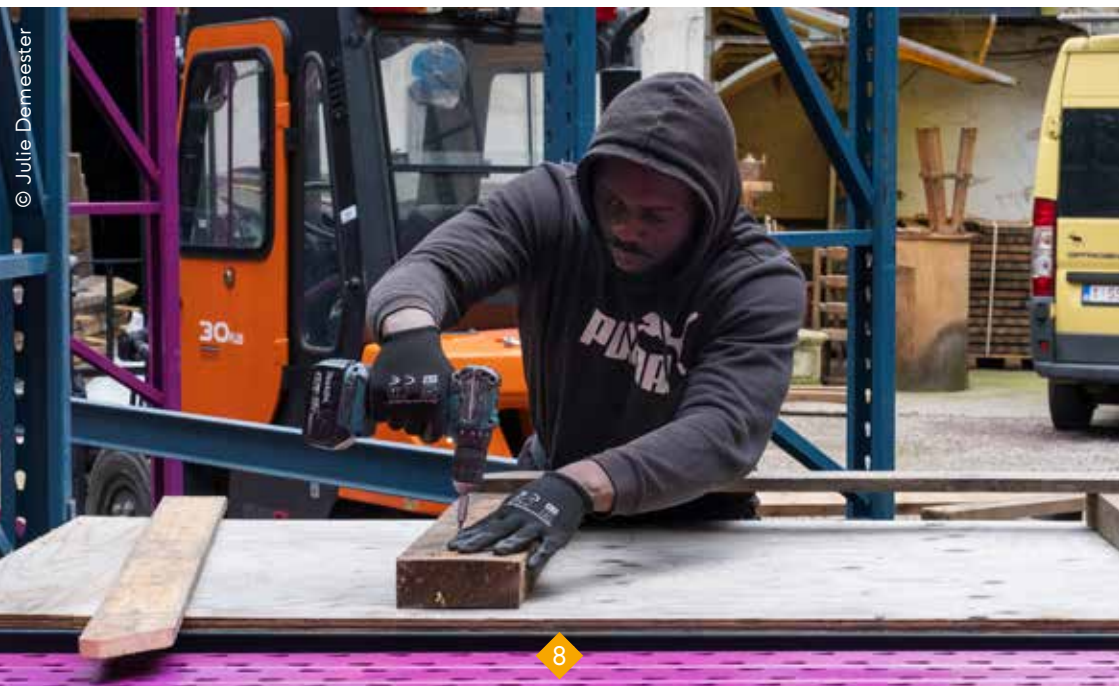
- Jozef Wouters van Decoratelier

»»

De quote van Jozef Wouters toont de intentie om de plek te verbinden met specifieke community's en de urban culture (breaking, parkour, etc.) die leeft in Leuven. Dit vertaalde zich zowel in het ontwerp van het kunstwerk als in de programmatie. Er werd bijvoorbeeld ook een open dansvloer aangelegd binnenin de Olevodroom, waar jongeren konden breaken of hiphop dansen.

De uitvoering van dit project verliep op een participatieve manier: lokale stakeholders uit het sociaal-culturele veld werden betrokken bij het keuzeproces van de kunstenaar en konden input geven over het design van het kunstwerk. Bovendien werkte Decoratelier samen met jongeren van de Leuvense jongerenwerkingen Erat, 't Lampeke en Arktos. De Velodroom werd afgebroken en het hout werd hergebruikt voor de nieuwe Olevodroom. Dit bouwproject gaf de jongeren uit de buurt de kans werkervaring op te doen zodat ook zij zich betrokken voelen bij deze belangrijke plek in de stad. Enerzijds doordat ze het gevoel hebben dat ze de plek mee hebben gemaakt en er zich daardoor ook welkom voelen. Anderzijds door de kans aan te reiken er zelf iets te organiseren en hen daarin te ondersteunen.

© 30CC

© 30CC

© 30CC

De zomer van 2024

De zomer van 2024 op de Olevodroom was zonnig, veelzijdig en sfeervol. Woensdagavonden waren een vaste afspraak met het Zomerpodium, een voorstellingenreeks in juli en augustus waar allerlei genres aan bod kwamen. Er werd veel gedanst op en rond de Olevodroom: de tango en Open Dansvloer kwamen regelmatig terug en de breakers werden vaste bezoekers. Ook Kamping Vélo en het Leuven Innovation Beer Festival vonden er opnieuw plaats, het buurtgevoel groeide en mondde uit in een gezellig buurtfeest op zondag 15 september. In totaal was de Olevodroom goed voor 96 verschillende activiteiten waarop duizenden mensen langskwamen.

© Staf Smets

© Lies Borgers

© Wiebe Photography

© Tom Herbots

De zomer van 2025

Door bijzondere omstandigheden kreeg 30CC de kans om de site nog een extra zomer te activeren. Daarbij werd bewust gekozen voor een andere aanpak dan in 2024. In plaats van zelf een programma samen te stellen, werd er gewerkt met een *open call*. Deze oproep richtte zich zowel tot professionele artiesten als tot amateurgezelschappen, en betrof zowel de woensdagnamiddagen (gericht op families) als de avondprogrammatie. De respons was overweldigend: maar liefst 91 inzendingen stroomden binnen. Uit deze selectie koos een 12-koppige ‘burenjury’ uiteindelijk 25 voorstellingen. 30CC gaf het curatorschap van het Zomerpodium bewust uit handen en vertrouwde het toe aan de buurt, met als doel het mede-eigenaarschap en de betrokkenheid maximaal te versterken.

Dankzij een partnerschap met LOV2030 (Leuven als kandidaat voor Europese Culturele Hoofdstad) kon het budget verdubbeld worden – en daarmee ook het aantal optredens. Bovendien bracht het LOV-team inhoudelijk een nieuwe dimensie binnen. De ambitie: het publiek radicaal verbinden, door mensen die elkaar anders zelden ontmoeten, samen te brengen op één avond. Dat leidde tot verrassende, eclectische combinaties op de Olevodroom – van de Leuvense Joorzangers tot jazz en hiphop. Naast de woensdagprogrammatie waren er ook dit jaar weer tal van activiteiten van vertrouwde Olevodroom-partners zoals Lindy Hop Leuven, Leuven Salsa en tango-avonden. Ook ad-hoc initiatieven kregen een plek, zoals het Colorafestival, J'accuse op Marktrock en het Ricciotti Ensemble.

Op weg naar een levendige plek

De Velodroom en de latere Olevodroom werden doorheen de jaren levendige, veelzijdige en toegankelijke ontmoetingsplekken. De werking van de site had de inspirerende en ambitieuze doelstelling om nieuwe vormen van samenwerking tussen organisaties en burgerinitiatieven uit te testen in de praktijk. Het was een toekomstgericht project - met het oog op de podiumkunstsites - dat participatie en gedeeld eigenaarschap onderzocht als essentieel onderdeel van de toekomstige werking in de nieuwe podiumkunstsites. De bedoeling is om deze dynamiek door te trekken zodat deze plek stilaan gebruikt kan worden door iedereen: buurtbewoners, lokale werkingen, verenigingen, kunstorganisaties, stadsdiensten ... Kortom: voor en door alle Leuvenaars.

Omkadering

Zowel bij de Velodroom als bij de Olevodroom zette 30CC in op artistieke programmering en samenwerkingen met culturele partners, zoals Cinema ZED en STUK. Het circusfestival CIRKL en Leuven beKOORT vonden de afgelopen jaren plaats op de site en in 2024 en 2025 werd er met het Zomerpodium en de Afterschools elke woensdag een voorstelling georganiseerd tijdens de zomermaanden (juni-augustus). Zo werd de algemene sfeer, de zichtbaarheid en de herkenbaarheid van de plek gecreëerd. »»

Daarnaast zorgden de aanwezige faciliteiten en de inrichting van de site voor organisatorische voordelen. Zo gaf ook de pop-up bar van Bar Berlin - eerst Bar Vélo en later Bar Buzz - mee betekenis aan de plek. Het ritme in de activiteitenkalender en de logistieke ondersteuning zette de werking in gang en maakte het voor lokale initiatiefnemers makkelijker om de plek zelf te gaan gebruiken.

Bottom-up programmatie

De Velodroom/Olevodroom wilde een witruimte creëren, een plek die iedereen – zowel professionele organisaties als liefhebbers binnen sport, cultuur, toerisme, sociaal-cultureel werk, kunsten – kan innemen om iets te organiseren. Een belangrijke voorwaarde voor het stimuleren van ‘eigenaarschap’ is dat de bezoeker er zijn of haar ding mee kan doen waardoor de plek de moeite waard wordt. Activiteiten die van onderuit werden voorgesteld, werden niet aan een selectie onderworpen en de werking bood een vast kader waarmee iedereen gemakkelijk aan de slag kon om zelf iets te organiseren. Elke Leuenaar kon met haar of zijn voorstel van kleine of grote activiteiten terecht op de Velodroom/Olevodroom: yoga-sessies, danslessen, jamsessies, concerten, gespreksavonden, noem maar op. Het doel van deze plek was om initiatieven van onderuit zoveel mogelijk te stimuleren en te ondersteunen.

Buurtwerking

De Velodroom/Olevodroom en de toekomstige podiumkunstsitus willen een plek creëren die de omwonenden betreft. Daarom werd het opzetten van een buurtwerking een belangrijk onderdeel van dit project. Het is een proces dat de afgelopen jaren verder is geëvolueerd, van de buurt informeren naar samen programma maken.

Met de komst van de Velodroom werd eerst ingezet op het creëren van een buurtgevoel en verbondenheid. Er werden ook buurtborrels georganiseerd om andere burens te leren kennen en gezellig samen te zijn, vaak aangevuld met een klein concert of optreden. Het proces is in de afgelopen jaren geëvolueerd van het simpelweg informeren van de buurt naar het gezamenlijk ontwikkelen van een programma.

Gaandeweg groeide het buurthart: er ontstond een vaste groep die enerzijds het project genegen was, maar ook de behoefte had om andere burens te ontmoeten. Een uitdagendere stap was de 'coproductie': het betrekken van buurtbewoners bij de werking van de Velodroom/Olevodroom. Echte initiatieven van de buurt kwamen in de zomer van 2024 op gang, met wekelijkse burenbabbels op woensdag, gelinkt aan de woensdagavond events op de Olevodroom. De groep aanwezige burens groeide aanzienlijk tijdens de zomermaanden.

»»

Na de zomer van 2024 besloten de burens dan ook om een eigen werking op te starten die ook tijdens de wintermaanden zou doorlopen: Club Olé. Elke tweede en laatste dinsdag van de maand veranderde de foyer van het Wagehuys in een warm en laagdrempelig clubhuis voor de burens van de Benedenstad. Naast het vrije samenzijn werden er ook regelmatig activiteiten georganiseerd. Zo was er onder meer een workshop Leuvens dialect door de Academie van 't Leives en een historische wandeling op de Hertogensite.

Na de winter sloot het burencubhuis in de zomer van 2025 opnieuw aan bij de buitenwerking van de Olevodroom. Er werd een burencuratoren groep opgericht die actief betrokken werd bij de programmering van het Zomerpodium. Tijdens de zomerse woensdagavonden van het Zomerpodium organiseerden de burens opnieuw wekelijks een gezellige Burenbabbel: een laagdrempelig moment om samen te komen, bij te praten en nieuwe gezichten te leren kennen. Daarnaast vonden er extra activiteiten plaats, specifiek gericht op de buurt, zoals de Dag van de Buren en het Burenfeest.

Na de zomer van 2025 draagt 30CC de werking officieel over aan de burens, die het initiatief zelfstandig verderzetten. Ze komen voortaan elke tweede donderdag van de maand samen. Daarnaast staan er ieder jaar twee vaste grotere buurtmomenten op het programma: een nieuwjaarsdrink en een buurtfeest in september.

Wat startte met een viertal burens, groeide uit tot een groep van een 20-tal buurtbewoners die elkaar goed kennen. Bij georganiseerde activiteiten, zoals buurtfeest of nieuwjaarsdrink, bereiken ze gemakkelijk een 60-tal andere burens. Het buurtgevoel dat de afgelopen jaren gegroeid is, toonde zich hier. De burens zijn zelf vragende partij om hier een vervolg aan te breien en verder in ontmoeting te investeren.

Aandachtspunten voor de toekomst

Binnenkort begint de bouw van de podiumkunstensite, een project dat de toekomst van een heel stadsdeel zal hertekenen, inclusief de buurt rond de Velodroom/Olevodroom. Het zou zonde zijn om wat we opgebouwd hebben met de Velodroom/Olevodroom bij de aanvang van de werf bruusk te stoppen. Hoe kunnen we het draagvlak behouden? Hoe kunnen we de buurt helpen om de werf van het podiumkunstengebouw te overbruggen? Hoe kunnen we de verschillende doelgroepen blijven betrekken?

Eind november 2024 werden er evaluatie-gesprekken georganiseerd waar de buurt, stakeholders en bezoekers de kans kregen om hun ervaring met de Velodroom/Olevodroom te delen. De feedback die daaruit voortkwam wordt nu gebruikt om de betekenis en de impact van het project te evalueren en te duiden.

Het doel is om enkele aandachtspunten te formuleren voor de toekomst, die 30CC meeneemt in de verderzetting van de buurtwerking en de ontwikkeling van de podiumkunstensite. Hiernaast worden enkele belangrijke eigenschappen van de plek uitgelicht.

1. Laagdrempelige en toegankelijke plek

De Olevodroom wordt gewaardeerd om zijn laagdrempeligheid en het vermogen om diverse leeftijdsgroepen aan te trekken. De site vervult een unieke functie in de stad door de combinatie van gratis en diverse evenementen, het creëren van een sociale ontmoetingsplek, de mogelijkheid om zelf initiatief te nemen en het stimuleren van beweging. Het is een plek die de balans zoekt tussen levendigheid en leefbaarheid, waar iedereen welkom is. De aanwezigheid van voorzieningen zoals de bar, de ligzetels en de toiletten draagt significant bij aan de toegankelijkheid en het comfort van de bezoekers.

2. Co-creatieve aanpak

De betrokkenheid van verschillende groepen en vzw's in het co-creatieproces wordt als zeer waardevol gezien. Mensen voelen zich bijvoorbeeld meer geaccepteerd wanneer ze de kans krijgen om zelf iets te organiseren. Ze voelen zich 'mede-eigenaar' van de plek. Er zijn echter logistieke ondersteuning en een vast aanspreekpunt nodig om de randvoorwaarden te garanderen en tegelijk vrijheid te bieden die nodig is voor succesvolle co-creatie. De samenwerking van verschillende stadsdiensten maakte hier veel mogelijk.

3. Gemeenschapsvormende plek

De Olevodroom speelt een belangrijke rol in het samenbrengen van verschillende gemeenschappen, zoals buurtbewoners, tangodansers, de hiphopcommunity ... Het kost tijd om de buurtwerking te laten groeien en meer burens te betrekken. Verbeterde communicatie kan helpen om een breder publiek te bereiken en om de gemeenschapsvorming te versterken. Goede afspraken omtrent geluid en duur van de activiteiten zorgen voor een groter draagvlak in de buurt.

© Tom Herbots

© Dries Theuvsissen

© 30CC

© Tom Herbots

© Julien Taymans

© 30CC

Je bent er vast al een keertje gepasseerd, langs het felroze en houten kunstwerk in de Brusselsestraat. De Olevodroom huist er hangende jongeren, pratende burens en een mooi cultureel aanbod. Buurtbewoners komen er even uitblazen en Leuvenaars organiseren er zelf evenementen die openstaan voor iedereen. De Olevodroom is voor velen een plek waar ze gewoon mogen zijn en zich op hun gemak voelen, een zogenaamde derde plek. En de Olevodroom staat niet toevallig op die locatie: ze houdt de site warm voor de toekomstige plek voor ontmoeting en cultuur, die hopelijk ook van jou zal worden.

De Olevodroom: voor en van de Leuenaar

Sinds 2021 is de Hertogensite een unieke culturele ontmoetingsplek in de Leuvense benedenstad. Waar voorheen het Sint-Pietersziekenhuis stond, fleurde eerst de Velodroom de buurt op. In maart 2024 volgde de Olevodroom, een kleurrijk kunstwerk van Decoratelier Jozef Wouters, de houten wielerpiste op. De plek groeide de afgelopen jaren uit tot een levendige site waar ontmoeting, ontspanning en cultuur samenkomen. De buurtbewoners komen er wekelijks gezellig samen, Leuvenaars organiseren zelf (culturele) activiteiten en kinderen spelen op en rond het kunstwerk. Studenten eten er hun broodje op en jongeren komen er breaken of hiphop dansen. Daarnaast biedt 30CC er een mooi en gevarieerd cultureel programma aan, in openlucht.

De Olevodroom is echt van de Leuenaar: de site is expliciet bedoeld als een plek waar je ook je eigen ding kan doen en zelf evenementen kan organiseren. Op die manier maken we de plek al warm voor de nieuwe plek voor ontmoeting en cultuur, die er binnen enkele jaren komt. De bottom-upactiviteiten en buurtwerkingsinitiatieven zijn een succes: dat bewijzen Daniël en Conny met hoe zij zich de Olevodroom eigen maken.

»»

De buurtbabbels van Conny

De site van de Olevodroom is al de hele zomer het decor voor de wekelijkse buurtbabbels op woensdag, voor het Zomerpodium waar je gratis naar voorstellingen kon komen kijken. Buurtbewoonster Conny zette er haar schouders onder: “Op een bepaald moment was er het idee om een buurtfeest te organiseren op de Olevodroom. Ik vond het belangrijk dat de burens elkaar eerst leerden kennen, anders kon het feest geen succes worden. Er was hier namelijk geen buurtgevoel. Zo zijn de buurtbabbels ontstaan.” Conny brengt flyers rond en hangt affiches uit in de buurt, maar ook dankzij mond-tot-mondreclame komen er elke week nieuwe gezichten langs.

“Elke woensdag komen we hier, in de pop up van Bar Berlin op de Olevodroomsite, samen. Het is hier heel ongedwongen: je kan hier gewoon zitten, je kan hier iets drinken. Wie komt, die komt. Niks moet. Iedereen doet waar die behoefte aan heeft, en als je wil kan je nog een optreden van het Zomerpodium meepikken.”

“De buurtbabbels zijn heel ongedwongen: wie komt die komt.” (Conny)

Op die manier bouwde Conny een sociaal netwerk uit, op en rond de site. “Sinds de buurtbabbels herkennen we elkaar op straat en slaan we een babbeltje als we elkaar tegenkomen. Ik heb het ook al meegemaakt dat ik hier zat en iemand van de buurt passeerde, dan komt die er gezellig bijzitten en drinken we iets of praten we bij. Dat was mijn bedoeling met de buurtbabbels.” Het ongedwongen karakter van de Olevodroom is volgens Conny cruciaal geweest in het creëren van de buurtcommunity: “Omdat er niks moet, komen mensen veel sneller langs. Meestal zijn we nu met een twintigtal! De eerste keer was spannend, toen was er één iemand komen opdagen. *(lacht)* Dat was al een overwinning. Het is zo moeilijk om mensen samen te krijgen, zeker als je elkaar niet kent. Mensen hebben altijd wat schroom? Dankzij deze locatie, en de ongedwongenheid ervan, zijn we met de buurt toch dichter bij elkaar gekomen.”

“Voor mij betekent de Olevodroom sociaal contact, een plek waar ik naar hen kan gaan eender wanneer,” vertelt Conny. “Ik kom hier thuis. Als het goed weer is, kom ik soms naar hier. Dan zet ik mij in een strandstoel met een boek in het zonnetje, na 18.00 uur is de zon in mijn eigen tuin namelijk weg.” *(lacht)*

»»

Tango met Daniël

Tijdens de coronapandemie was Daniël op zoek naar een locatie om zijn tangolessen op een veilige manier te kunnen laten doorgaan. De toenmalige Velodroom bleek een interessante locatie, al was de site op het eerste gezicht misschien toch niet ideaal: “Ik had in het begin mijn twijfels, vooral

over de vloer. Die is van hout en daar zitten spleten in of het is niet glad genoeg, wat heel belangrijk is voor tango” vertelt Daniël.

“Dat kan de dansers afschrikken. Nu weten de mensen dat en vormt het helemaal geen probleem meer. (lacht) We zijn vaak met een vijftigtal dansers.”

“We organiseren hier nu al een goede twee jaar tangodansmomenten. Daardoor hebben we de overgang van de Velodroom naar de Olevodroom meegemaakt. Tijdens de afbraak van de Velodroom heb ik wat houten planken opzijgelegd die ik graag wilde gebruiken voor onze dansvloer op de Olevodroom, die er daarna dus ging komen. Ik heb toen ook meegeholpen met het leggen van die vloer. Als er nu mankementjes zijn aan onze vloer, dan nemen we snel wat gereedschap en repareren we het zelf! We kunnen ons materiaal hier gelukkig stockeren.” Op die manier is de vloer ook een beetje van Daniël.

Een ‘derde plek’

Voor Conny en Daniël fungeert de Olevodroom als een ‘derde plek’, een zogenaamde *third place*. Ze komen er samen met anderen, organiseren er zelf evenementen of komen rustig even chillen. De term dateert uit de late jaren ‘80 van de vorige eeuw: de Amerikaanse stadssocioloog Ray Oldenburg definieert een *third place* als een openbare plek waar je veel tijd doorbrengt naast je thuis (*first place*) en je werk (*second place*). Een openbare plek waar je ongedwongen kan binnenwandelen, waar je je kan ontspannen en waar je samen met andere mensen bent. Je ontmoet er je vrienden en herkent vreemden. Waar je gewoon kan zijn, zonder verplichtingen of engagementen. Zulke *third places* zijn cruciaal voor je sociale leven: het zijn hubs voor ontmoeting.

»»

Het concept van een *third place* is zo oud als de straat. Mensen gaan van nature op zoek naar plekken waar ze kunnen samenkomen en gewoon kunnen zijn, net omdat zulke plekken een belangrijke rol spelen in je sociale leven en je een gevoel van belonging geven. Ze zorgen ervoor dat je in contact komt met anderen en helpen bij het ontwikkelen van een gemeenschapsgevoel. Daarvoor hoef je niet per se in interactie te gaan met vreemden, een vriendelijke glimlach of een voorzichtige hallo volstaat: de plek zelf zorgt ervoor dat je je verbonden voelt, je thuis voelt. Daarom kan een *third place* verschillen overbruggen en gelijkenissen net versterken, wat diversiteit en sociale cohesie realiseert. Op een heel eenvoudige manier creëert een *third place* een gemeenschap. In het oude Griekenland, bijvoorbeeld, vervulde de agora deze functie: je kocht er dingen op de markt, kwam er kennissen tegen of luisterde naar filosofen en politiekers. Het is je vaste koffiebier, een bankje in het park of het voetbalveld waar je elke zaterdagmiddag staat.

“Een third place is een hub voor ontmoeting.”

Een cultuurhuis als een *third place*?

De Olevodroom is voor veel Leuvenaars momenteel een *third place*. Dat bewijzen Conny, die in de Olevodroom een locatie vond om haar buurt te leren kennen, en Daniël, die er zelf tangodansmomenten kan organiseren. De lunchende studenten en spelende kinderen evengoed. Cultuur vormt de motor van deze *third space*: door het aanbod van een cultureel programma (zoals het wekelijkse Zomerpodium) krijgen mensen een reden om samen te komen en komt de plek tot leven. Je geniet van de voorstelling, blijft achteraf plakken en raakt geprikkeld door de plek. Misschien kom je de volgende keer gewoon even chillen. Of krijg je goesting om zelf je schouders onder een evenement te zetten? Je mag hier gewoon zijn, dat is het belangrijkste.

Kunnen we cultuurhuizen zoals een traditionele schouwburg dan ook beschouwen als een *third place*? Dat is jammer genoeg nog te vroeg. De drempel om gezellig en ongedwongen een imposant gebouw zoals een schouwburg binnen te wandelen kan te hoog aanvoelen. Cultuur en ontmoeting zijn wél nauw met elkaar verweven; een theatervoorstelling, een concert of een lezing beleef je namelijk samen met de rest van het publiek. Cultuur brengt in essentie mensen samen, het faciliteert ontmoeting. Voor een *third place* is dat cruciaal.

»»

***“De nieuwe plek voor ontmoeting en cultuur wordt
dé culturele living van Leuven.”***

Binnen enkele jaren opent de nieuwe plek voor cultuur en ontmoeting daar waar de Olevodroom nu staat, de bouw daarvan start binnenkort al. Op de site van de Olevodroom verbeelden we concreet wat die toekomstige plek zal zijn: een third place, een open huis. Van en voor de Leuvenaar, waar je gewoon kan hangen, zelf projecten kan realiseren én kan genieten van een mooie programmatie cultuur. Met de Olevodroom bereiden we de plek al voor voor wat komen zal. Het huidige experiment is een klinkend succes: de Olevodroom is een open ruimte waar mensen samenkomen om van cultuur te genieten, om elkaar te ontmoeten en hun eigen ding er te doen. Zo kan Daniël er zelf zijn tangodansmomenten organiseren en maakt hij de vloer zelf zo dansbaar als hij wil. Conny bracht er haar buurt samen. De site wordt dé culturele living van Leuven, en daarmee hopelijk een volwaardige third place. De Olevodroom toont dat een cultuurcentrum een third place kan zijn, een open huis met cultuur als motor. Dat belooft voor de toekomst.

Cijfers & samenwerkingen 2021-2025

Tussen 2021 en 2025 vonden er **494 evenementen** plaats op de site en werd er met **117 partners** samengewerkt. Een overzicht van alle samenwerkingen vind je op de pagina hiernaast. Alles opgeteld komt het totale bezoekersaantal van de Velodroom en de Olevodroom de voorbije jaren op zo'n **96.600**.

	2021	2022	2023	2024	2025*
aantal bezoekers	11000	24000	17500	25300	18800
aantal evenementen	50	94	106	130	114
aantal dagen van activiteiten	46	74	87	91	89
aantal organisaties waarmee werd samengewerkt	21	30	30	30	69
aantal evenementen bottom-up georganiseerd (samen programmeren)	18	50	46	48	92
aantal evenementen voor buurt	0	3	3	21	24
aantal evenementen voor kinderen (en families)	11	6	12	7	14
aantal evenementen voor jongeren	2	6	3	32	19

** In 2025 werd de Olevodroom tijdens een kortere periode geactiveerd (april-oktober), hoofdzakelijk via de bottom-up methode. Het CIRKL circusfestival vond dit jaar niet op de Olevodroomsite plaats, wat een impact had op het aantal bezoekers.*

Samenwerkingen

12swing, 32-08, Adriaan Swerts, Affair, Allez Chantez, Anissa Zahi en Sam Goddevriendt, Apollo Swing, Arktos, Bachata con emocion, Bamm, Bar Berlin, Bazart, Beleuvenissen (stad Leuven), Boeman, Bouts in Perspectief (stad Leuven), BURn (stad Leuven), Buurtsport (sportdienst, stad Leuven), Buurtwerkingen (stad Leuven), C-Rhymes, Callas Goris, Christy Collett, Cia Palmas, Circus Manshula, Cirkus in Beweging, Club Velo, Collectif Dallas, Colora festival, Curieus, Dag van de Buren (stad Leuven), De Vlierbeekriders, Decoratelier, Dienst Erfgoed (stad Leuven), Dienst Diversiteit (stad Leuven), Dienst Ruimtelijke Ordening (stad Leuven), Doubli Ri, Drents Jeugdorkest, dReamNB, Eating Rainbows, El Niño Garboso, Elke & Bruno, Emma Appellants, Fabota, Fonk, Foodtrap, Football Girls Leuven, Freestyle Factor, Harmonie St Caecilia, Hartelijke plekken Leuven, Het Depot, Hoetchatcha, Honk vzw, House of Ré, Huis Van Het Kind (Stad Leuven), Improfiel, Interfacultaire Big Band (KU Leuven), Inuit, Jacqueline Vanleeuwen, Jeane Flo, Jonna vzw, Joorzangers, Kapbar, Lampeke, Le Lido, Leuven Innovation Beer Festival, Leuven Leert van Buiten (dienst Onderwijs, stad Leuven), Leuven Leest, Leuven Night Run (stad Leuven), Leuven Northern Soul, Leuven Salsa, Leuven Urban Sports (sportdienst, stad Leuven), Leuvenement (stad Leuven), Leuvense Coalitie voor Palestina, Liminal Harmony, Looping Sessions, Los Tangueros Lovainistas, LOV2030, LUCA Drama, Lumineiro, Maanbloem, Maura Delbare, Mijnleuven (Jeugddienst, stad Leuven), Mo Ali pannakooi, Het Nieuwstedelijk, Nuo Suo (Hygra), Open Dansvloer, Pieter Verelst, Rayburntours, Resiterra, Ricciotti Ensemble, ROBTv, RoFL, Salsa Sabrosita, Sien Van Acker, Sky-sound, SLAC, Sofya Qessa, SOS Palestina, Sportdienst (stad Leuven), Sportizon, Stanistil, STUK, Straatrijk, tangotoxico, TRILL, Tout petit, Transplantoux, UCLL, Uitweg, VARcities, Vooruit, VRG studentenvereniging, vzw Erat, vzw Kontakt, Wisper en World Duchenne Awareness Day

V.U.: Bert Cornille, Professor Van Overstraetenplein 1, 3000 Leuven

© Anne Loeckx

VARCITIES

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement NO. 869505

leuven